

Sikertelen terhességek utáni gondozás

2006. május 11.

Dr. Timmermann Gábor

Országos Gyermekegészségügyi Intézet
Optimális Családtervezési Szolgálat

Sikertelen terhességek fajtái

- spontán vetélés
- missed abortion
- orvosi indikációjú terhességmegszakítás
- intrauterin elhalás
- méhen kívüli terhesség
- koraszülés vagy szülés utáni neonatális veszteség

Magzati veszteség Magyarországon (KSH)

Év	korai és középídős	késői	összesen
1999	14 535	471	15 006
2000	14 923	538	15 461
2001	15 742	550	16 292
2002	16 512	523	17 035
2003	16 315	530	16 845
2004	16 403	476	16 879
2005			17 100

Lelki következmények

- Kudarcc
- Fájdalom
- Önvád
- Félelem a következő terhességnél

Mit tehetünk?

- Vigasz, pszichés vezetés
- Válasz a miértekre
- Racionalizálás
- Reménykeltés
- Következő terhességnél fokozott gondozás

Sikertelen terhesség vetélés miatt

- Bizonyított terhességek 50-60%-a jut csak el a 20. gesztációs hétig
- A veszteség 75 %-a az implantáció körüli veszteség
- Sikeres implantáció után a terhességek 25-40 %-a szakad meg spontán
- A felismert és kiviselni kívánt terhességek 12-20 %-a fejeződik be klinikailag észlelhető spontán vetéléssel

Vetélés

- Művi, spontán
- Korai (I. trimeszter), középidős (II. trimeszter)
- Kritériumai:
 - 24. hét előtt
 - 500 g v. 30 cm hosszúság alatt
 - Ha megszületésnél életjelenséget mutat, szülésnek nevezzük, függetlenül a többi kritériumtól!

Fenyegető vetélés

- Abortus imminens
- Kevés vérzés, alhasi görcsök
- Zárt méhszáj, megtartott cervix
- UH: élő embryo, subchorialis haematoma lehet
- Kimenetel: 85 %-os esély, hogy nem szakad meg a terhesség. Alacsony hCG rossz prognózist jelent, A korai vetélés gyakorlatilag befolyásolhatatlan.
- Th: hospitalizáció!, táppénz, ágynyugalom, gesztagén pótlás, E-vitamin, Seduxen, antibiotikum, II. trimeszertől: tokolysis

Kezdődő vetélés

- Abortus incipiens
- Vérzés, görcs, megrövidülő, nyíló méhszáj (cervixelégtelenség)
- Kimenetel: vetélés, későbbi koraszülés
- Th: előbbiek + antibiotikum, cerclage (Wurm-) műtét, koraterhességnél műszeres befejezés

Inkomplett vetélés

- Abortus incompletus
- Erős görcsök, bővebb, darabos vérzés, magzatvízszivárgás, magzati elemek távozása
- Th: műszeres befejezés, vákuum, oxytocin, esetleg antibiotikum

Befejezett vetélés

- Abortus completus
- 6. hétig gyakori
- Az embryo-magzat teljes egészében távozik, a méhszáj záródik, a vérzés spontán csillapodik
- Th: revízió, curettage, méhösszehúzó, sz.e. antibiotikum, nagy vetélőknél ablaktálás (emlő borogatása, folyadék megszorítás, dopamin antagonisták)

Abbamaradt vetélés

- Missed abortion
- A pete elhalása után a kilökődés nem következik be. UH diagnózis
- Barnás váladékozás, fémes szájíz, a terhesség gyanújelei megszűnnek, középidős terhességben a magzatmozgások megszűnnek
- Th: műszeres befejezés, középidőseknél: vetélés indukció

- Lázás vetélés: leggyakrabban kriminális abortus után, vagy missed ab. esetén
- Habitualis vetélés: 2 vagy annál több egymást követő vetélés esetén

A vetélés lehetséges anyai okai I.:

Ok	Gyakoriság	Megoldás
A méh fejlődési zavara	Habituális vetélők 20 %-nál fordul elő	Metroplastica, hormonális kezelés, sikertelen terhességek vállalása, resectoscopia
Méhnyak elégtelenség	Középidős vetélések	Portio plastica, cerclage
Myoma uteri		Enucleatio, selectiv embolisatio, resectoscopia
Sárgatest elégtelenség	Korai vetéléseknél	Progesteron pótlás, ovulatio inductio
Egyéb endokrinológiai ok		Endokrin gondozás
Immunológiai okok (autoimmun, vércsoport öf.)		Immunológiai gondozás

A vetélés lehetséges anyai okai II.:

Ok	Gyakoriság	Megoldás
Genetikai okok	Habituális vetélők 5 %-nál fordul elő kiegyensúlyozott kr. rendellenesség	Lymphocyta tenéysztés, karyotipizálás
Fertőzések, láz		Profilaxis
Haematológiai okok		Haematológiai gondozás
Toxicus és teratogen ártalmak		Profilaxis
Káros szenvedélyek		Leszokás
Munkahelyi és környezeti ártalom	Vetélések kb. 5 %- áért felelős	Profilaxis

A vetélés lehetséges apai okai:

- Andrológia okok
- Toxikus ártalmak
- Fertőző betegségek
- Káros szenvedélyek
- Immunológiai okok
- Endokrinológiai okok

Az apai okok többnyire a korai vetélésekben játszanak szerepet

A vetélés lehetséges embryonalis, fetalis és placentaris okai I.:

- Kromoszómális és genetikai okok:
 - A korai vetélések 60 %-áért, a középidős vetélések 5 %-áért tehető felelőssé, ebből:
 - Autosomalis trisomia: 55-62 %
 - 45 X monosomia: 12-18%
 - Triploidia: 15-20 %
 - Tetraploidia: 3-6 %
 - Structuralis hiba
 - Halvaszületettek 4-5 %-ában található kromoszómális rendellenesség

A vetélés lehetséges embryonalis, fetalis és placentaris okai II.:

- Implantáció, placentáció és boholyképződés zavarai
- Immunológiai okok
- Köldökzsinór rendellenességek

Embryo-fetopathologiai feldolgozás:

- Makroszkópos vizsgálat
- Szövettan
- Mikrobiológiai és szerológiai vizsgálat
- Toxikológiai vizsgálat
- Kromoszóma-, cytogenetikai vizsgálat

Az abortumok leggondosabb vizsgálata ellenére gyakran nem találunk ismert okot a vetélések hátterében.

Sikertelen terhességre hajlamosító tényezők

- Káros szenvedélyek
- Megelőző művi abortuszok
- Korábbi spontán vetélések
- Rendszertelen ciklus
- Méhen végzett előző műtét
- Obesitas
- Munkahelyi ártalmak
- Stressz
- Hajadon családi állapot
- Alultápláltság
- Krónikus genitális vagy húgyúti fertőzések
- Krónikus betegségek

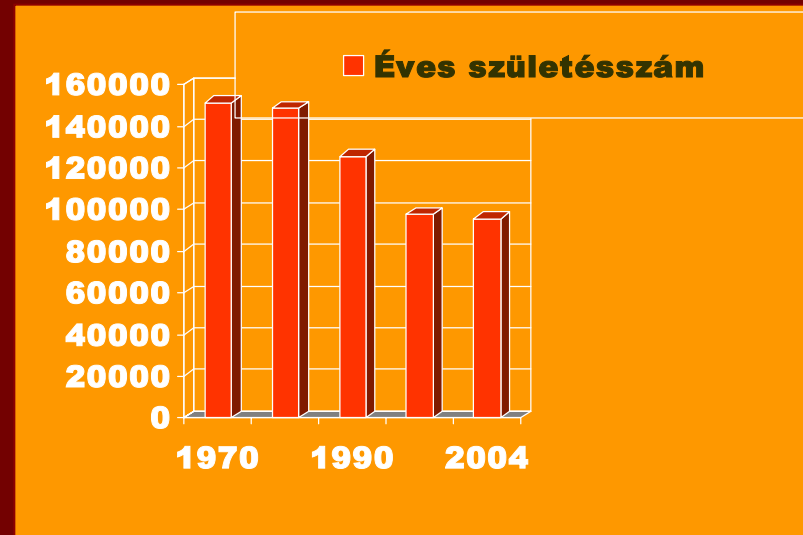
Családtervezés eszközei

- Optimális családtervezés
- Hatékony fogamzásgátlás
- Praeconceptionalis gondozás és tanácsadás

Interdiszciplináris: Szülész-nőgyógyász,
védőnő, gyógytornász, dietetikus, sz.e.
egyéb szakorvos

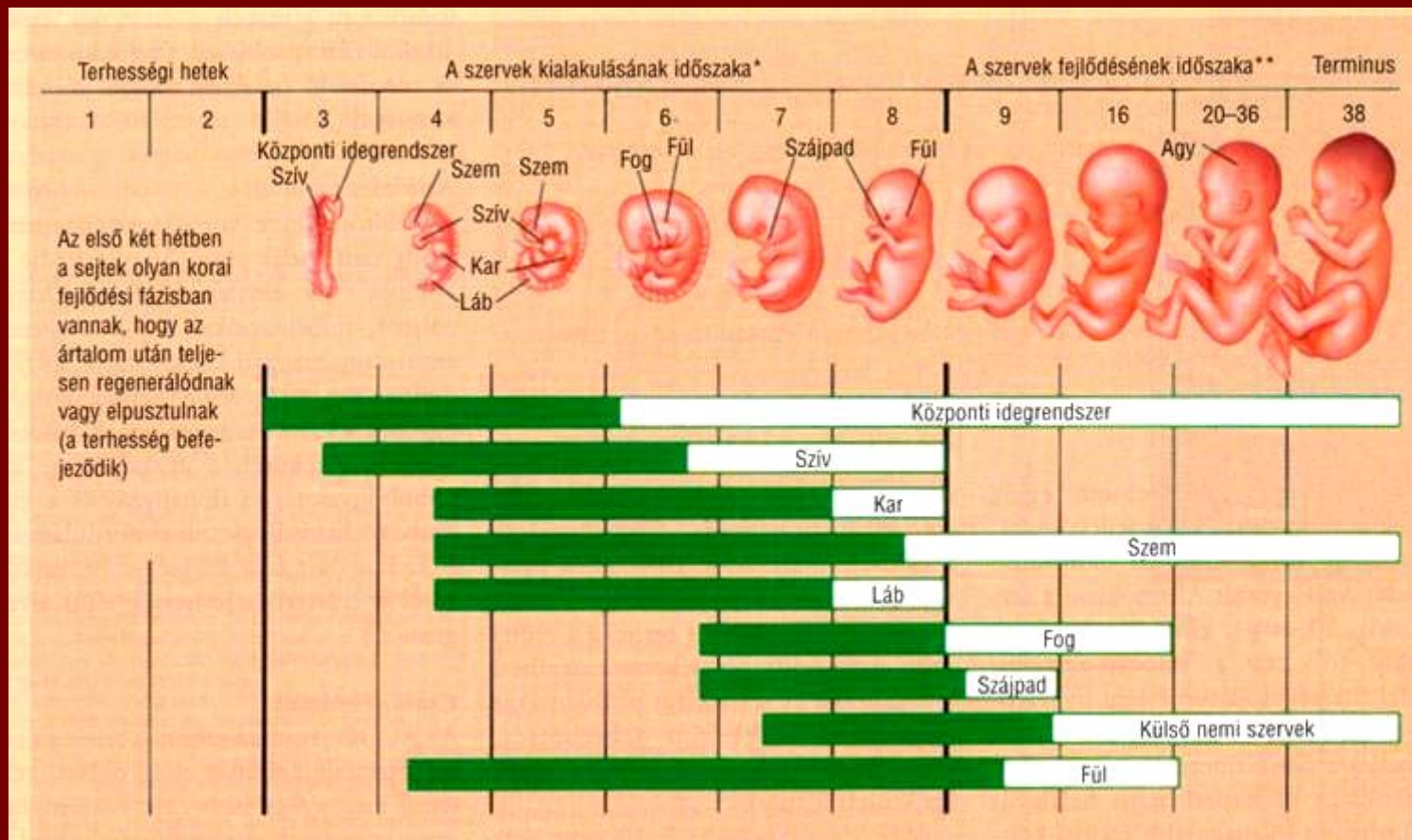
Praeconceptionalis gondozás és tanácsadás célja

- Sikeres terhességek felértékelődtek
- Optimális idő kiválasztása
- Teherbeesés és terhesség körülményének előkészítése
- Fizikális és pszichés felkészítés a családra
- A terhesség lefolyásának, kimenetelének befolyásolása
- Az utód optimális életkezdetének elérése

Praeconceptionalis gondozás szükségessége I.

- A terhesség felfedezése zömmel a 7. hét után történik (+1-2 hét a gondozásig)

Praeconceptionalis gondozás szükségessége

II.

Preconceptionalis gondozással befolyásolható pathológiák:

- **Magzati halálozás**
 - Méhenkívüli terhesség (-75 %)
 - Spontán vetélés (-20 %)
 - Halvaszületés (-50 %)
- **Koraszülés (-50%)**
- **Fejlődési rendellenességek (-20 %)**
- **Súlyos fejlődési rendellenességek (-50 %)**
- **Értelmi fogyatékoság (-26 %)**
- **Mozgássérültség (-40 %)**
- **Csecsemőhalandóság (-46 %)**
- **Velőcső záródási rendellenességek (-80%)**
- **Koraszülés (-20 %)**
- **Terhességi anaemia (-80%)**
- **Óriás magzat**
- **Intrauterin retardatio**
- **Gestatio diabetes**
- **Gestatio vagy ráakódásos hypertonia**
- **Preeclampsia**
- **A terhességgel nem összefüggő anyai betegségek súlyosbodása**
- **Egyes teratogen hatások**
- **Egyes intrauterin infectiok (-99%)**
- **Csontritkulás**
- **Anyai fogazat romlása**
- **Varicositas és thromboemboliás kórképek**
- **Terhesség utáni diaphragma urogenitale elégtelenség és incontinentia urinae**
- **Egyes terhességgel és anyasággal kapcsolatos kóros pszichés állapotok**

Sikertelen terhesség utáni praeconceptionalis gondozás

Vetélések utáni esély a spontán, sikeres terhességre:

- 1 vetélés után: 85 %
- 2 vetélés után: 75 %
- 3 vetélés után: 55 %
- 4 vetélés után: ~ 50 %

A párok 1,2 %-ánál fordul elő ún. habituális
vetélés

Praeconceptionalis gondozás

Kivizsgálás:

- Részletes anamnézis (checking-lista):
 - Szülészeti
 - Belgyógyászati
 - Életmód
 - Környezeti-szociális
- Fizikális vizsgálat:
 - Nőgyógyászati
 - Belgyógyászati
- Nagy labor, koagulogram
- Hormonprofil (LH, FSH, prolaktin, ösztrogén, progeszteron)
- Klasszikus genetikai tanácsadás, 3 vetelés után kivizsgálás
- Szerológia (infectiók, autoimmun ellenanyagok, vércsoport)
- HSG, hysteroscopia, MRI
- Mikrobiológia
- Andrológia

Praeconceptionalis gondozás lehetőségei

- Testsúly, BMI rendezése
- Teratogén ártalmak megelőzése
- Vérszegénység rendezése
- Látens diabetes, IGT szűrése
- Vitamin- és nyomelem profilaxis
- Infekciók profilaxisa, immunizáció
- Anatómiai eltérések, méh fejlődési rendell. szűrése
- Funkcionális és hormonális eltérések szűrése
- Már fennálló anyai betegségek prec.gondozása
- Klasszikus genetikai tanácsadás és szűrés
- Pszichés gondozás

**Köszönöm
megtisztelő
figyelmüket!**